FINAVIA

1.10.2026

FINAVIAN AINEISTOA

Eduskunnan Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi
Lausuntopyyntönne 22.9.2026:
HE 175/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027
Finavia Oyj:n asiantuntijalausunto

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa Finavia Oyj:ltä hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027. Finavia kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Finavia on valtion omistama strateginen yhtiö, jonka toimintaa säätelee laki lentoasemaverkosta ja -maksuista (210/2011). Laissa on määritelty Finavian tehtävästä Suomen lentoasemaverkkoyhtiönä seuraavasti: *"Lentoasemaverkkoyhtiö ylläpitää, järjestää ja kehittää lentoasemaverkkoa ja -palveluita siviili-ilmailun, valtion ilmailun ja sotilasilmailun tarpeita varten"*. Finavian lentoasemaverkostoon kuuluu 20 lentoasemaa Suomessa.

Suomen lentoliikennemarkkina on muuttunut 2000-luvun aikana merkittävästi. Vain viidellä Finavian 20 lentoasemasta oli vuonna 2025 enemmän matkustajia kuin vuonna 2000 (Helsinki-Vantaa, Rovaniemi, Kittilä, Ivalo ja Kuusamo). Muista lentoasemista liikenne on vähentynyt erityisesti pienillä alueellisilla lentoasemilla. Seitsemällä valtion ostoliikennettä vastaanottavalla lentoasemalla matkustajamäärät ovat laskeneet 80 % vuosituhannen vaihteesta.

Lentoliikennemarkkinan muutokseen on vaikuttanut erityisesti matkustustottumusten muutos. Globaalin trendin mukaisesti lentoliikennettä kasvattaa matkailu myös Suomessa. Tämä näkyy erityisesti Lapin lentoasemilla, jotka ovat ainoat, jotka ovat ylittäneet koronapandemiaa edeltäneet matkustajamääränsä. Samaan aikaan liikematkustaminen lentäen on trendinomaisessa laskussa johtuen etätöiden yleistymisestä, etäyhteyksien paranemisesta, muiden liikennemuotojen kehittymisestä, ja yritysten kustannussäästö- ja päästövähennystavoitteista.

Kohtaan 31.20 Lentoliikenteen ostot

Talousarvioesityksessä todetaan seuraavasti:

Lentoliikennettä voidaan ostaa paikkakunnille, joille matka-aika Helsingistä junalla on yli 3 tuntia. Suomen sisäistä lentoliikennettä kehitetään ensisijaisesti markkinaehtoisesti, mutta säännöllisen lentoliikenteen ostoilla turvataan huoltovarmuuden, vientiteollisuuden ja matkailun kannalta tärkeitä yhteyksiä. Myös paikalliset ja alueelliset tahot voivat osallistua kyseisten yhteysvälien rahoittamiseen. Helsinki—Savonlinna -reitin säännöllisen lentoliikenteen sopimus on voimassa 19.1.2026—15.12.2028.

Sopimukset lentoliikenteen järjestämisestä Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemi-Tornion ja Kokkola-Pietarsaaren lentoasemien ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välille ovat olleet voimassa 29.4.2024—28.3.2026. Sopimuksissa on optio 27.2.2028 asti. Sopimus Helsingin ja Porin välisistä reittilennoista on tehty ajanjaksolle 1.1.2025—27.3.2027 ja siinä on optio 27.2.2028 asti. Sopimuksia jatketaan optiokaudelle 27.2.2028 asti.

Lentoliikenteen ostoihin on varattu talousarviossa 20 600 000 euroa.

Yhtiö toteaa, että talousarvioesityksen määräraha lentoliikenteen ostoille ohjautuu täysimääräisesti lentoja operoivalle lentoyhtiölle. Lentoasemien toiminta ei ole julkisen rahoituksen piirissä, vaikka Finavia operoi lentoasemia merkittävällä tappiolla lentojen vähäisestä määrästä ja lentokoneiden matalista täyttöasteista johtuen.

Finavia katsoo, että myös ostoliikennettä vastaanottavien lentoasemien rahoitus tulee huomioida talousarviossa. Finavian ostoliikennettä vastaanottavien lentoasemien operointiin tulee valmistella 20 miljoonan euron vuosittainen määräraha ostoliikenteen synnyttämän palveluvelvoitteen kustannusten kattamiseksi ja markkinaehtoisesti toimivien lentoasemien kilpailukyvyn varmistamiseksi. Lentoliikenteen kilpailukykyinen toimintaympäristö parantaa Suomen kansainvälistä saavutettavuutta, lisää Suomeen suuntautuvaa matkailua ja tukee Suomen talouden kasvua.